

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ifjusági előadás.

Kezdeté délután 3 órakor.

Folyószám 4.

Folyószám 4.

Debreczen, 1910. évi február hó 9-én szerdán

Ivánffy Jenő a nemzeti színház tagjának felléptével:

Velenczei kalmár.

Színmű 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

Rendező: Zilahy.

S Z E M É L Y E K :

Doge — — — — —	Györe Alajos	Tubal — — — — —	Kallós József
Maroccoi herceg — — — — —	Horváth Kálmán	Öreg Gobbo — — — — —	Gyöngyi Izsó
Arragoniai herceg — — — — —	Kemény Lajos	Fiatal Gobbo — — — — —	Ligeti Lajos
Antonio — — — — —	Lugosi Béla	Salerio — — — — —	Perényi
Bassanio — — — — —	Mártonffy Róbert	Leonardo — — — — —	Kolozsvári
Gratiano — — — — —	Kardoss Géza	Boldizsár — — — — —	Szalai
Solanio — — — — —	Erdős Hugó	Stephano — — — — —	Szabó Ödön
Salarino — — — — —	Nádor Zsiga	Portia — — — — —	Gazdy Aranka
Lorenzo — — — — —	Oláh Zoltán	Nerissa — — — — —	Huzella Irén
Shylok — — — — —	Ivánffy Jenő	Jessica — — — — —	Báthory Mária

Velenczei tanácsstagok. Törvényszéki tiszték. Tömlöczör, szolgálk s kíséret.

Shakespeare.

Irta: Székely Simon polgári fiúiskola igazgató.

William Shakespeare (Sekszipir Vilmos) az angol és világirodalom legnagyobb szellemeinek egyike. Anglia egyik kisebb városában, Stratfordban született 1564 április 23-án. Születésekor atyja még módos ember. de elszegényedik s emiatt a kis Vilmost 13 éves korában kiveszi a stratfordi latin iskolából, hogy maga mellé vegye — állítólag a mészárszékre — inasnak. Egész fiatalsága folytonos küzködés, amit azzal tetőz, hogy 18 éves korában megnősül s oly szűk anyagi viszonyok között él, hogy vadorzásra adja magát. Ezért el is kellett hagynia szülővárosát s Londonba megy, ahová az akkoriban virágzó színházi élet csábítja. Itteni életéből nagyon keveset tudunk s amit tudunk is, inkább csak a korának viszonyaiból vonható következtetések, feltevések. Ilyen feltevés az is, hogy eleinte a lóháton érkező színházi vendégek lovaira ügyelt; később a színház rendezőjének segédje lett, amikor a színészeket jelenésükre figyelmeztetni volt feladata. A színház által megvásárolt darabok javítását is rábízták, majd a színház dramaturgja lett; ekkor azonban már maga is szerepel, sőt ír s így egy személyben: dramaturg, színész és író, ami nem csekély elfoglaltságot és elég csinos jövedelmet jelenthetett. Hat évi londoni tartózkodás után a nálánál sokkal régiebb írók irigykedve emlegetik az iskolázatlan, sihederből lett nagy embert, ki önszorgalmából sajátította el azt a mély tudást, melyet műveiben visszaadott. Ezek a művek — mint a biblia — közkincséivé lettek az emberiségnek s alig van nemzet, melynek nyelvén, legalább részben, nem volnának lefordítva. Magyarázataikra társaságok keletkeztek (nálunk a Kisfaludy-Társaság Shakespeare-Bizottsága). Nem lesz érdektelen felemlítenem, hogy hazánkban Bessenyei az első, ki e szellemóriásra figyelmeztetett. Huszonnyolcz évi távollét után tér vissza szülővároskájába, ahol most már a legszebb ház az övé s földje is van. Itt végzi be tartalmas életét 1616 április 23-án.

Shakespeare két költői beszélyt, lírai költeményeket és sonetteket is írt. Írói gazdagsága azonban drámáiban nyilatkozik meg teljesen. Rendkívül termékeny drámaíró, akinek „keze együttjárt elméjével” s aki sohasem ismétli magát. Színművei három csoportba oszthatók: a) történelmi drámák (Julius Caesar, Coriolanus stb.), b) tragédiák (Romeo és Julia, Hamlet stb.) és c) vígjátékok (Sok hűhó semmiért, Makranczos hölgy stb.). Utolsó csoportba tartozik az előttünk színre kerülő híres Velenczei kalmár, melynek anyagát Shakespeare az olasz Giovanni Fiorentino „Il peccatore” című elbeszélés-gyűjteményéből vette s melynek alakjai, mint Shakespeare drámái alakjai általában, elevenek, hus- és vérből valók.